

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romæ, 1866

Caput I. Bernardo, tertia vice Conchas profecto, tertium de miraculis S.
Fidis librum conscribendi occasionem præbet prodigium, quo S. Fides
gladio percussum mirabiliter sanavit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE
BERNARDO.

LIBER III.

CAPUT I.

Bernardo, tertia vice Conchas profecto, tertium de miraculis S. Fidis librum conscribendi occasionem præbet prodigium, quo S. Fides gladio percussum mirabiliter sanavit.

CAP. XV.
Anno Christi
1020 Bernar-
dus, tertium
Conchas pro-
fector,

a
b

Anno igitur ab Incarnatione Domini mille-
simi vigesimo a, Indictione tertia, tam S. Fi-
dis amore motus, quam Witberti b illuminati
gratia revisandi, tertio ad Conchas repedavi;
quem superstitem non reperiens, admodum
agre tuli, licet ipsum, ut confido, pax bona in
terra viventium habeat, quem hic Dominus
tanto miraculo glorificaverat; nec desulte ejus
desperant, qui in hora exitus et confessionem
illius integrum, obitumque facilem viderunt;
nec tamen subitanum, quia præsensisse horam
ipsum auunt, quamvis nulla dolorum angustia
prenuntiante.

CAP. XVI.
tertium de
miraculis S.
Fidis librum
conscribere
aggreditur
occasione mi-
raculi,

c

C Post haec autem, rite completa solemni-
tationum celebitate, volentem protinus redire
cooperari instanter interpellare, atque obtestari,
uti tertium S. Fidis miraculorum adderem li-
bellum. Ego vero summa vi facturum abnegare;
neque enim esse necesse; cum prioribus non
modo potiora, sed nec similia nequeant inventari;
at illi instare, facto peropus esse, neque me in
eo causam captare posse, quod nesciant tale ali-
quid cui nihil præferendum in divinis operibus
ipse judicem; quod mihi ardentи sollicitoque
animo percontanti, venisse dudum ad S. Fidem,
auint, quendam Petrum ex Arvernia clericum,
generе clarissimum, dignitatibus præpotenterum;
cui cum novellum primae editionis nostrae
codicellum exhibuissent, auctoremque nomine
designassent, nimium conquestum esse, vel
defuisse adventui meo, vel me per fines suos
non divertisse, cui quoddam narraret insigne
et inter præcipua ponendum, perhibent.

d 65 Dicebat enim, militem se habere, Ray-
mundum nomine d, virorum quinquaginta po-
tentem, de vico Valeris e pluraliter nominato,
qui aliquando in dirimendo tumultu fulminei
gladii, ex adverso librati, ictum adeo validum
experierat, ut nasus divisus per malarum
medium, mandibularum quoque una in duo dese-
cta, alteraque ad medium fere truncata, lingue
etiam radicali gutturi disjunctum, hiatum sub
palpebris patefecissent in tantum immannem, ut
divisae facie offa horreret pendula; quem fideles
et amici domum referentes trium fere mensium
spatio observant semivivum, cuju vita insana-
bili vulnere saucia, amicis plus tedium erat, quam
gaudio, cum nec buccæ usus ad capiendum
cibum esset utilis, sed per hiatum, quem dixi-
mus, defruta f dumtaxat distillarentur pinguis.
Ita miser, odibilis vita mora diu protractus,

quo quidam
miles horren-
de vulneratus

e

f

coepit jam intra se cogitare, ut ad S. Fidem se D
deportari crastino luce, nutu, quo posset, innue-
ret, non tamen eo voto, ut de salute corporea,
qua irreparabilis videbatur, ultra cogitaret;
sed ut animæ, vel inter vias, vel ad S. Fidem
obuentis superna misericordia succurreret.

66 Ita fixa sententia, cum nocte secuta in-
ter angustias moeroris et tristitiae gravius obdor-
miret, et * ecce, S. Fides apparere visa est,
forma puellaris et eleganti, adeo venusta, adeo
decora, ut nihil illi in humanis formis posset
comparari; qua ubi proprii nominis notitiam
roganti intimaverat, illico eadem, sese a Deo
venisse, adjectis, ut volentis, nec valentis ad
S. Fidem tendere, succurrat votis. Et post haec
dilucide et aperte pro ea data oratione, PATER
NOSTER adjectis in fine, finitoque capitulo, putre-
facto ori sagax Medica digitos ingerere, sicque
dentes singulos jam exhalante tabo labefactos
infigerat ac reformare visa est, deinde palma
subjecta mentum erigens illam hiulcam rimam
rejunxit, ac premortuam penduli vultus offam
mirifice spiritu divinae vivificationis animat. Et
ita salutis restitutum imperat, ut S. Salvatori
grates agat, ad Conchas properare.

E
non sine suo
suorumque
famulorum
stupore.

67 Cumque aurora diei ortum præsignaret,
exprectus ora manibus conrectata reperit redi-
integrata. Cujus miraculi certitudinem ut plati-
nare argumento addiscret, tentat, an possit
usum exercere loquendi; primitus excelsa clama-
more vocat famulos, et quia longe famis passus
inediam fuerat, voce improba poscit cibum.
Illi vigilantes, et vesanum aliquem, qui tam
mane cibum roget, existimant, et super sono
herilis vocis haerent stupefacti; qua tamen vox
illa resonat, cursum intendentes, accensis lu-
minaribus, præter spem inveniunt hominem
salvum et incolument. Quibus mirantibus et
hesternum propositum et divinae visitationis
narrat somnum. Refocillatus ergo recreatusque
edulio pergit ad S. Fidem, redditque festinus,
ignarus idem, ut laicus et indoctus, narrandum
esse monachis tam grande miraculum; sed post-
quam dominus Petrus hæc eadem narraverat,
remissus ab ipso non modo sola, sed pluribus
post vicibus repedavit. Testantur, qui sæpius
ipsum viderunt, in modum tenuissimi fili vesti-
gia ferri rubra videri.

F

ANNOTATA.

a De anno, quo Bernardus tertium Conchas
aditum actum etiam est in Commentario num. 90.
Porro tum hoc, tum sequens capitulum ab editio-
ne Labicana abest.

b De Witberto actum est lib. 1, cap. 4, et
cap. 4, lib. 2, num. 55.

c De Arvernia vide dicta superius pag. 306
litt. bb. Porro is Petrus mihi alias ignotus est.

d De Raymundo illo nihil alibi inveni.

e De vico Valeris tacent Hadrianus Valesius
in Notitia Galliarum, aliisque geographi, quos
consultui.

f Defruta sunt vina cocta usque ad consum-
ptionem media partis, a defervendo sic dicta. Ita
Columella lib. xii, cap. 21 apud Robertum Ste-
phanum: Mustum quam dulissimum decoquitur
ad tertias; et decoccum, sicut supra dixi,
Defrutm vocatur. Virgilus & Georgic. versu
269 Pinguia defruta memorat.

CAPUT